

**Svar på fråga 2025/26:737 av Anna Wallentheim (S)
Utbildningens kvalitet för barn i särskilda ungdomsanstalter**

Anna Wallentheim har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att säkerställa att barn som placeras i de nya anstalterna garanteras en rättssäker och högkvalitativ utbildning från start, även i det fall att nödvändiga lagändringar ännu inte har trätt i kraft.

I december 2025 lämnade en utredare förslag om ett nytt regelverk för Kriminalvårdens utbildning för barn och unga som är intagna i kriminalvårdsanstalt. Det förslagna regelverket innebär att utbildningen för dessa ska motsvara den utbildning som ges till barn och unga inom skolväsendet, med de nödvändiga avvikelser som följer av att utbildningen anordnas i kriminalvårdsanstalt. Syftet med förslagen är att säkerställa att barns och ungas rätt till utbildning tillgodoses och att barn och unga som är frihetsberövade erbjuds en kvalitativ utbildning som så långt det är möjligt motsvarar den utbildning som ges till barn och unga inom skolväsendet. (U2025/02404). Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Den 19 februari 2026 beslutades propositionen Frihetsberövande påföljder för barn och unga (prop. 2025/26:132). I propositionen föreslås att barn och unga, i de fall en frihetsberövande påföljd inte kan undvikas, ska dömas till fängelse i stället för sluten ungdomsvård. Barn som avtjänar ett fängelsestraff ska som huvudregel placeras på särskilda barn- och ungdomsavdelningar som ska vara särskilt anpassade utifrån barns behov och rättigheter. För att säkerställa de intagna barnens rätt till utbildning får Kriminalvården motsvarande skyldighet att anordna utbildning för frihetsberövade barn och unga som Statens institutionsstyrelse har i dag. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Att förslagen om ett nytt regelverk för Kriminalvårdens utbildning för barn och unga som är intagna i kriminalvårdsanstalt inte kommer finnas på plats från start medför alltså inte att skolverksamheten inom Kriminalvården kommer vara oreglerad. Motsvarande krav som i dag gäller för undervisning på Statens institutionsstyrelsens särskilda ungdomshem kommer tills vidare även att gälla för barn och unga som avtjänar fängelsestraff.

I april 2026 redovisade Kriminalvården sitt regeringsuppdrag om att inrätta särskilda barn- och ungdomsavdelningar. Beskedet från myndigheten är att Kriminalvården kommer vara redo att ta emot barn och unga som dömts till fängelse från och med den 1 juli 2026, och att de barn som placeras på barn- och

ungdomsavdelningarna kommer att gå i skolan från det att de kommer till anstalten. I redovisningen framgår att undervisningen i huvudsak kommer att bedrivas genom närstudier med lärare på plats i anpassade lokaler.

Att barn ska kunna fullfölja sin skolgång under tiden i Kriminalvården är avgörande för att säkerställa barnets rätt till utbildning, minska risken för långsiktiga negativa konsekvenser i barnets liv och underlätta återetableringen i samhället efter avtjänat straff. Utbildning utgör även en viktig skyddsfaktor för att motverka återfall i brottslighet.

Införandet av särskilda barn- och ungdomsavdelningar inom Kriminalvården är en stor och viktig reform. Jag följer noggrant alla frågor kopplade till dess genomförande.

Stockholm den 29 april 2026

Gunnar Strömmer